

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta

Informace děkana k dalšímu postupu ve věci akreditací na FF UK

Dne 11. 3. 2016 podepsal prezident ČR novelu zákona o vysokých školách, která nabude účinnosti nejspíše k 1. 8. 2016. To bude znamenat velkou změnu především v otázce akreditací. Akreditační komise postupně zanikne a bude nahrazena Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství (dále jen „Akreditační úřad“). Tomu by mělo být možné posléze podávat žádosti o akreditace obdobným způsobem jako doposud,¹ nicméně bude to v nejbližší době komplikováno dvěma faktory:

- a) Bude nějaký čas trvat, než se Akreditační úřad ustaví, tj. než vláda jmenuje jeho radu a ta stanoví standardy pro akreditace a navrhne statut Akreditačního úřadu (včetně složení hodnotících komisí), který musí poté opět být schválen vládou.
- b) Mezi standardy pro akreditace (a to i pro neinstytucionální) budou nově figurovat též „požadavky na systém řízení, zabezpečení a kontroly všech činností vysoké školy, zejména však činnosti vzdělávací a s ní související tvůrčí činnosti, s ohledem na to, aby studijní prostředí umožnilo naplňovat poslání vysoké školy“. Přesné vymezení těchto požadavků není zatím jasné (vyjasnit je bude muset Akreditační úřad), nepochybně však bude znamenat provedení řady administrativních kroků na úrovni RUK i fakult.

V důsledku toho nastane mezidobí, v němž bude vyřizování žádostí o akreditaci problematické a nejspíše se na nějaký čas pozastaví. Stávající akreditace budou automaticky prodlouženy o minimálně 3 roky (viz níže), vyřizování žádostí o nové akreditace bude patrně po nějaký čas pozastaveno. Pro toto mezidobí stanovuji na FF UK pro jednotlivé typy akreditací následující postup.

Žádosti o nové bakalářské či magisterské akreditace, které figurují v akreditačním výhledu

- Tyto žádosti má FF UK v úmyslu Akreditačnímu úřadu podat, jakmile to bude možné a bude realistický výhled na jejich vyřízení. Bude proto dokončena příprava všech v současnosti rozpracovaných takovýchto žádostí na stávajících formulářích v souladu s platným opatřením děkana č. 8/2015, a to až do fáze, v níž by byly připraveny pro předložení Akademickému senátu FF UK. V tomto stavu budou žádosti čekat na vyjasnění akreditačních standardů, aby poté mohly být v souladu s nimi co nejrychleji dodatečně upraveny a oficiálně podány.
- Příprava akreditačních žádostí, na nichž práce doposud zahájena nebyla, tj. jejichž projednávání na Studijní komisi nebylo plánováno na květen či červen 2016, bude dočasně zastavena a bude obnovena až v okamžiku, kdy budou vyjasněny akreditační standardy.

Žádosti o prodloužení bakalářských či magisterských akreditací

- Přejícná ustanovení novely plošně prodlužují platnost všech aktuálních akreditací tak, aby byly platné „na stanovenou dobu, nejméně však na dobu 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“. Jinými slovy, pro obory akreditované k jakémukoli datu nad 1. 8. 2019 zůstává platné toto datum, zatímco obory, jimž akreditace končí před 1. 8. 2019 a které jsou zároveň nyní akreditovány minimálně do 1. 8. 2016, jsou k tomuto dni chápány jako akreditované do 1. 8. 2019. Toto přechodné ustanovení by nám teoreticky dávalo možnost práci na jakýchkoli

¹ Stranou ponechávám v tuto chvíli nově zaváděnou možnost tzv. institucionální akreditace, neboť práce na ní bude samostatnou komplexní aktivitou koordinovanou Rektorátem UK, přičemž lze předpokládat, že její příprava bude časově náročná v řádu let. Fungování fakulty co se týče uskutečňování studijních programů na ni proto v tuto chvíli nelze vázat.

prodlouženích akreditací zastavit a znovu ji zahájit až v roce 2018. Takovýto postup nicméně nepokládám za šťastný z následujících důvodů:

- a) Prodloužení do 1. 8. 2019 se bude týkat více než poloviny bakalářských a magisterských akreditací na FF UK. Pokud bychom tudíž nyní veškerou práci na přípravě žádostí o prodloužení akreditací na téměř dva roky zastavili, bude nás poté čekat nezvladatelně velký balík akreditací, který nebude možné najednou připravit.
 - b) FF UK má v současnosti nastaven velmi kvalitní a dobře fungující systém projednávání akreditací, který se po třech letech jeho fungování podařilo doladit do podoby, na níž panuje obecná shoda. Pokud bychom nyní projednávání akreditací zastavili, hrozí, že se za dva roky na tento systém nepodaří hladce navázat a bude nutné jej budovat znovu. Toto riziko je o to závažnější, že právě existenci takového systému bude po nás v rámci požadavků na „systém řízení, zabezpečení a kontroly všech činností vysoké školy“ Akreditační úřad požadovat.
 - c) Obory, kterých se mimořádné tříleté prodloužení dotkne, mají typicky akreditace udělené v letech 2010–2012, a tedy připravované před 6–8 lety. Za tuto dobu se fakulta v mnohém proměnila a změnily se i představy o vhodné struktuře studijních plánů na FF UK. Je proto žádoucí, aby dané obory měly možnost své plány inovovat a přizpůsobit je jak aktuálnímu stavu oboru, tak celofakultním parametrům na tvorbu studijních plánů.
- Z těchto všech důvodů jsem rozhodla, že dané obory budou na přípravě prodloužení svých akreditací pracovat v podobném harmonogramu jako doposud (pouze s tím rozdílem, že pořadí těchto oborů nebude stanovováno koncem platnosti akreditace, ale naopak datem jejího udělení), budou tak ovšem činit ve zjednodušeném a čistě vnitrofacultním režimu.
 - Obory budou vyplňovat jen tzv. malý akreditační formulář, který bude projednáván pouze na prvním jednání studijní komise (viz čl. 2 odst. 1–3 opatření děkana č. 8/2015).
 - Formálně se nebude jednat o žádost o prodloužení akreditace, nýbrž o žádost o změnu studijního plánu. Díky tomu bude sice na jednu stranu výsledkem předpřipravený akreditační formulář, zároveň ale bude možné hned od následujícího akademického roku projednané změny promítnout do výuky. Podmínkou ovšem je, aby se jednalo o změny, které je možné provádět čistě na úrovni fakulty, tj. nesmí jít o změny, které by měnily profil absolventa nebo předměty státní závěrečné zkoušky.
 - Žádosti se budou podávat stejným způsobem, jakým se doposud podávaly žádosti o první projednání akreditace na studijní komisi, tj. obor ve spolupráci s Akreditačním referátem Studijního oddělení děkanátu fakulty (dále jen „Akreditační referát“) připraví malý formulář, k němuž přiloží též žádost o změnu studijního plánu. Tyto dokumenty předá Akreditační referát paní děkance pomocí intranetu a obor následně požádá paní děkanku o jejich projednání na studijní komisi.
 - Jakmile studijní komise žádost projedná a změny schválí, bude postup stejný jako u jakýchkoli jiných žádostí o změnu studijního plánu, tj. Akreditační referát ve spolupráci s příslušnou základní součástí fakulty připraví nový plán a zajistí jeho nastavení v SIS pro další akademický rok.

Žádosti o doktorské čtyřleté akreditace, které navazují na analogické tříleté obory nebo figurují v akreditačním výhledu

- Zde se formálně vzato jedná o akreditace nové, neboť jsou čtyřleté, zatímco ty dosavadní byly tříleté. Fakticky nicméně s těmito akreditacemi po dohodě s Oddělením koncepce a akreditací Odboru pro studium a záležitosti studentů RUK od počátku zacházíme víceméně jako s žádostmi o prodloužení akreditací, neboť de facto jde o pokračování tříletých oborů, pouze v nové čtyřleté formě. Postup proto bude podobný jako u žádostí o nové bakalářské či magisterské akreditace

výše, s volitelnou možností postupu analogického k žádostem o prodloužení bakalářských či magisterských akreditací výše.

- Bude dokončena příprava všech takovýchto v současnosti rozpracovaných žádostí v souladu s platným opatřením děkana č. 8/2015, a to až do fáze, v níž by byly připraveny pro předložení Akademickému senátu FF UK. V tomto stavu budou žádosti čekat na vyjasnění akreditačních standardů, aby poté mohly být co nejrychleji oficiálně podány.
- Příprava akreditačních žádostí, na nichž práce doposud zahájena nebyla, tj. jejichž projednávání na komisi pro vědu nebylo plánováno na květen 2016, bude dočasně zastavena a bude obnovena až v okamžiku, kdy budou vyjasněny akreditační standardy.
- Vedle toho bude oborům akreditovaným před rokem 2011 nabídnuta možnost akreditační žádosti vypracovat a podat je na komisi pro vědu spolu s žádostí o změnu složení oborové rady a o implementaci některých prvků čtyřleté akreditace do stávajících tříletých rámcových plánů (např. nové koncepce *Doktorandského semináře* nebo propracovanějších kontrolních kroků pro psaní disertace). Postup by pak byl analogický k postupu u žádostí o prodloužení bakalářských či magisterských akreditací výše. Pokud by měl o totéž zájem kterýkoli z oborů akreditovaných od roku 2011 dál, nechť kontaktuje fakultního akreditačního koordinátora.

Žádosti o nové bakalářské, magisterské či doktorské akreditace, které nefigurují v akreditačním výhledu

- Žádosti o tyto typy akreditací je nadále možné podávat do konce května daného kalendářního roku. Žádosti budou projednány dle čl. 3 odst. 1–6 (bakalářské a magisterské akreditace), resp. čl. 5 odst. 1–5 (doktorské akreditace) opatření děkana č. 8/2015.
- Poté bude práce na těchto akreditačních žádostech dočasně zastavena a bude obnovena až v okamžiku, kdy budou vyjasněny akreditační standardy.

Žádosti o prodloužení či udělení nových habilitačních či jmenovacích akreditací

- Práce na těchto akreditačních žádostech bude dočasně zastavena a bude obnovena až v okamžiku, kdy budou vyjasněny akreditační standardy.